

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 5.9.2008
KOM(2008) 535 v konečnom znení

2008/0172 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o strojových zariadeniach na aplikáciu pesticídov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica
2006/42/ES zo 17. mája 2006 o strojových zariadeniach**

(predložený Komisiou)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Dôvody a ciele návrhu

Európsky parlament a Rada uznali v rozhodnutí, ktorým sa prijíma 6. environmentálny akčný program Spoločenstva¹, že je nevyhnutné ďalej znížiť vplyv pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie. V prvej etape sa tento cieľ týka prípravkov na ochranu rastlín. Účelom je dosiahnuť trvalo udržateľnejšie využívanie pesticídov spolu so znížením rizík pre ľudské zdravie a životné prostredie, ktoré vyplývajú z ich využívania, v súlade s nevyhnutnou ochranou poľnohospodárskych plodín. Prístup stanovený na tento účel obsahoval úplné vykonávanie a primeranú revíziu príslušného právneho rámca a vypracovanie tematickej stratégie o trvalo udržateľnom využívaní pesticídov. Európska komisia odvtedy prijala stratégiu (ďalej len „tematická stratégia“)² a navrhla smernicu Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa ustanovuje rámec pre opatrenie Spoločenstva, s cieľom vyriešiť hlavné legislatívne aspekty jej vykonávania (ďalej len „rámcová smernica“)³.

V tematickej stratégii je stanovených päť hlavných cieľov:

- minimalizovať riziká pre ľudské zdravie a životné prostredie vyplývajúce z využívania pesticídov,
- zlepšiť kontrolu využívania a distribúcie pesticídov,
- nahradiť najnebezpečnejšie pesticídy bezpečnejšími alternatívami,
- podporiť využívanie poľnohospodárskych postupov s nízkym vstupom pesticídov alebo bez pesticídov,
- stanoviť prehľadný systém oznamovania a monitorovania dosiahnutého pokroku.

Pokiaľ ide o cieľ, ktorý je na prvom mieste zoznamu, a najmä zariadenia na aplikáciu pesticídov, navrhovanou rámcovou smernicou sa zavádzajú požiadavky, aby členské štáty vytvorili systém na pravidelnú údržbu a kontrolu používaných zariadení. Na dokončenie legislatívnych opatrení týkajúcich sa zariadení sú však potrebné doplňujúce opatrenia na zavedenie požiadaviek na ochranu životného prostredia, ktoré majú splňať nové zariadenia na aplikáciu pesticídov pred uvedením na trh a do prevádzky.

Komisia sa vo svojej tematickej stratégii a v preambule, ako aj v dôvodovej správe k navrhovanej rámcovej smernici zaviazala zaradiť do samostatného návrhu základné

¹ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1600/2002/ES z 22. júla 2002, ktorým sa ustanovuje šiesty environmentálny akčný program Spoločenstva (Ú. v. ES L 242, 10.9.2002, s. 1 – 15).

² KOM(2006) 372 v konečnom znení – Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – *Tematická stratégia trvalo udržateľného využívania pesticídov*, k dispozícii na internetovej stránke: http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/com_2006_0372.pdf.

³ KOM(2006) 373 v konečnom znení – Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa stanovuje rámec pre akciu Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného využívania pesticídov, k dispozícii na internetovej stránke: http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/com_2006_0373.pdf.

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/42/ES zo 17. mája 2006 o strojových zariadeniach a o zmene a doplnení smernice 95/16/ES (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 157, 9.6.2006, s. 24 - 86).

požiadavky na nové zariadenia na aplikáciu pesticídov z hľadiska ochrany životného prostredia. S týmto cieľom Komisia teraz navrhuje smernicu, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/42/ES zo 17. mája 2006 o strojových zariadeniach (ďalej len „smernica o strojových zariadeniach“)⁴.

Všeobecný kontext

Dobre navrhnuté, skonštruované a udržiavané strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov zohrávajú významnú úlohu v znižovaní nepriaznivých vplyvov pesticídov na ľudské zdravie, najmä na osoby obsluhujúce strojové zariadenia, a na životné prostredie. Cieľom tohto návrhu je zabezpečiť, aby nové strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov zbytočne neohrozovali životné prostredie. Na tento účel sa prostredníctvom návrhu zavádzajú doplňujúce základné požiadavky na ochranu životného prostredia, ktoré musia nové strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov spĺňať pred uvedením na trh a/alebo do prevádzky v Spoločenstve. Zosúladenie požiadaviek na takéto strojové zariadenia je podmienkou na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany pri zabezpečení voľného pohybu takýchto výrobkov v Spoločenstve.

Existujúce ustanovenia v oblasti návrhu

V smernici 98/37/ES o strojových zariadeniach sú stanovené základné požiadavky na ochranu zdravia a na bezpečnosť, ktoré musia spĺňať strojové zariadenie uvádzané na trh Spoločenstva, ak majú využívať výhody voľného pohybu v rámci Spoločenstva, a postupy potrebné na posúdenie súladu s týmito požiadavkami. Smernica 98/37/ES bude zrušená smernicou 2006/42/ES, ktorá sa začne uplatňovať od 29. decembra 2009. Smernica o strojových zariadeniach sa vzťahuje na strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov, pokiaľ ide o ochranu zdravia a bezpečnosti osôb používajúcich takéto strojové zariadenia a ďalších osôb, ktoré sú vystavené rizikám v dôsledku ich činnosti. Smernica o strojových zariadeniach sa v súčasnosti nevzťahuje na požiadavky na ochranu životného prostredia. Niekoľko členských štátov však zaviedlo vnútroštátne ustanovenia, v ktorých sú pre zariadenia na aplikáciu pesticídov stanovené požiadavky na ochranu životného prostredia. V tejto oblasti sa okrem toho prijali tri európske normy.

Súlad s ostatnými politikami a cieľmi Únie

Návrh je plne v súlade s cieľmi a zámermi šiesteho environmentálneho akčného programu Spoločenstva, stratégiou trvalo udržateľného rozvoja Európskej únie, Lisabonskou stratégiou a tematickou stratégiou trvalo udržateľného využívania pesticídov. Návrh prispieva aj k ďalším politikám, medzi ktoré patrí najmä zlepšenie ochrany zdravia a bezpečnosti pracovníkov a spotrebiteľov. Návrh je tiež v súlade s medziinštitucionálnou dohodou o lepšej tvorbe práva.

2. KONZULTÁCIE SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A HODNOTENIE VPLYVU

Konzultácie so zainteresovanými stranami

Konzultačné metódy, hlavné cieľové oblasti a všeobecný profil respondentov

Aby všetky príslušné zainteresované strany mali možnosť prispieť k vypracovaniu tematickej stratégie, Komisia zorganizovala rozsiahly konzultačný proces, do ktorého sa

zapojili európske inštitúcie, členské štáty a ďalšie zainteresované strany. Tento proces pozostával zo štyroch kôl konzultácií, pričom boli plne dodržané minimálne normy konzultácie.

V júli 2002 prijala Komisia oznámenie s názvom „Smerom k tematickej stratégii trvalo udržateľného používania pesticídov“⁵, v ktorom uviedla zoznam možných opatrení na dosiahnutie osobitných cieľov tematickej stratégie. Oznámenie bolo predložené Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a uverejnené na internete na účely konzultácie so širokou verejnosťou. Počas tejto konzultácie bolo doručených viac ako 150 príspevkov. Okrem toho Komisia zorganizovala v novembri 2002 konferenciu zainteresovaných strán, na ktorej sa zúčastnilo viac ako 200 účastníkov zo všetkých príslušných skupín zainteresovaných strán, medzi ktoré patrí odvetvie výroby pesticídov, organizácie poľnohospodárov, orgány, organizácie spotrebiteľov a organizácie pôsobiace v oblasti ochrany životného prostredia.

Komisia zadala v roku 2004 externému konzultantovi (BiPRO) vypracovať štúdiu o vplyvoch legislatívnych aspektov tematickej stratégie. Táto štúdia bola vypracovaná na základe prieskumov a pohovorov uskutočnených v členských štátoch (22 štátov poskytlo odpovede) a s hlavnými zainteresovanými stranami. Externého konzultanta sprevádzala medziútvarová skupina, v ktorej boli zastúpené všetky príslušné generálne riaditeľstvá, a jeho záverečná správa bola uverejnená na internetovej stránke Komisie (ďalej len „správa BiPRO“)⁶. Pripomienky k záverom štúdie predložilo 28 organizácií⁷.

Záverečná konzultácia týkajúca sa tvorby interaktívnej politiky sa konala od 17. marca do 12. mája 2005. Vychádzala z výsledkov predchádzajúcich konzultácií so zainteresovanými stranami a stanovila hlavné opatrenia, ktoré sa majú zaradiť do tematickej stratégie. Komisii bolo doručených 1767 odpovedí od verejnosti a zainteresovaných strán.

Zhrnutie odpovedí a spôsob, akým sa zohľadnili

Podrobné zhrnutie konzultačného procesu a jeho výsledky možno nájsť v pracovnom dokumente útvarov Komisie o hodnotení vplyvu tematickej stratégie trvalo udržateľného využívania pesticídov (ďalej len „hodnotenie vplyvu“)⁸. Závery Rady, uznesenie Parlamentu, stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, ako aj príspevky verejnosti sú zhrnuté v prílohe 1 k tomuto hodnoteniu vplyvu. Všetky pripomienky sú k dispozícii aj na internete⁹. Odpovede doručené v rámci záverečnej

⁵ KOM(2002) 349, k dispozícii na internetovej adrese: http://europa.eu.int/comm/environment/ppps/1st_step_com.htm.

⁶ „Hodnotenie hospodárskych vplyvov osobitných opatrení, ktoré majú byť súčasťou tematickej stratégie trvalo udržateľného využívania pesticídov“, záverečná správa, október 2004, Beratungsgesellschaft für integrierte Problemlösungen (BiPRO), k dispozícii na internetovej adrese: http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/bipro_ppp_final_report.pdf.

⁷ Tieto pripomienky sú k dispozícii na internetovej adrese: http://ec.europa.eu/environment/ppps/2nd_step_react.htm.

⁸ SEK(2006) 894 – Pracovný dokument útvarov Komisie o hodnotení vplyvu tematickej stratégie trvalo udržateľného využívania pesticídov, k dispozícii na internetovej adrese: http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/sec_2006_0894.pdf.

⁹ Všetky pripomienky možno nájsť na internetovej adrese: http://ec.europa.eu/environment/ppps/1st_step_consul.htm. Dokumenty a správy z konzultácie so zainteresovanými stranami sú k dispozícii na internetovej adrese: http://ec.europa.eu/environment/ppps/1st_step_conf.htm

konzultácie týkajúcej sa tvorby interaktívnej politiky sú zhrnuté v prílohe 2 k hodnoteniu vplyvu¹⁰.

Získavanie a využívanie expertízy

Príslušné vedecké/odborné oblasti

Poľnohospodárstvo, ochrana rastlín, strojové zariadenia a strojárstvo (zariadenia na aplikáciu pesticídov, najmä postrekovače a súvisiace zariadenia), letecké postrekovanie, analýza hospodárskych, sociálnych a environmentálnych vplyvov.

Použitá metodika

Metódy použité na získavanie a využívanie expertízy zahŕňali bilaterálne konzultácie so zainteresovanými stranami, organizovanie stretnutí, účasť na konferenciách a zadanie vypracovania štúdie externému konzultantovi.

Hlavné organizácie/odborníci, s ktorými sa uskutočnili konzultácie

Medzi hlavné organizácie, s ktorými sa uskutočnili konzultácie, patria orgány členských štátov, odvetvie výroby pesticídov, odvetvie výroby zariadení na aplikáciu pesticídov, organizácie poľnohospodárov, akademická obec, Európsky výbor pre normalizáciu (CEN) a environmentálne organizácie.

Zhrnutie prijatých a použitých odporúčaní

Pokiaľ ide o nové strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov, odporúčania potvrdili, že pre nové strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov je nevyhnutné stanoviť požiadavky na ochranu životného prostredia, ktoré musia tieto zariadenia splniť pred uvedením na trh a/alebo do prevádzky.

Prostriedky použité na zverejnenie odborných odporúčaní

Odborné odporúčania boli sprístupnené na internete¹¹.

Hodnotenie vplyvu

- Návrh na zmenu a doplnenie smernice o strojových zariadeniach (2006/42/ES) na aplikáciu pesticídov je založený na správe BiPRO a hodnotení vplyvu legislatívnych návrhov založených na tematickej stratégii.

Posudzované politické možnosti

Hodnotenie vplyvu sa zaoberá politickými možnosťami týkajúcimi sa zariadení na aplikáciu pesticídov v oddiele 4.1.2 s názvom „Normy na kontrolu a certifikáciu aplikačných zariadení“. V hodnotení vplyvu sa pojem „kontrola“ odkazuje na údržbu a pravidelnú kontrolu zariadení na aplikáciu pesticídov, ktoré podliehajú opatreniam navrhnutým v rámcovej smernici. Pojem „certifikácia“ sa týka návrhu, konštruovania

¹⁰ Výsledky sú k dispozícii aj na internetovej adrese: http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/stats_consult.pdf.

¹¹ Pozri internetovú stránku: http://europa.eu.int/comm/environment/ppps/2nd_step_tech.htm.

a hodnotenia súladu nových zariadení na aplikáciu pesticídov, ktoré sú predmetom tohto návrhu. Pokiaľ ide o certifikáciu nových zariadení na aplikáciu pesticídov, v hodnotení vplyvu sa posudzovali tieto politické možnosti:

- žiadne opatrenie na úrovni Spoločenstva (stanovené v hodnotení vplyvu ako možnosť 5)¹²,
- zavedenie dobrovoľného certifikačného systému (stanovené v hodnotení vplyvu ako možnosť 6)¹³,
- zaviazanie členských štátov, aby stanovili povinný certifikačný systém na vnútroštátnej úrovni (stanovené v hodnotení vplyvu ako možnosť 1)¹⁴;
- zavedenie povinného certifikačného systému pre nové zariadenia na aplikáciu pesticídov na úrovni Spoločenstva (stanovené v hodnotení vplyvu ako možnosť 2, prvý odsek)¹⁵.

Záver hodnotenia vplyvu uvedený v oddiele 6.2.2 a tabuľkách 6-45 a 6-46 dokumentu¹⁶ je taký, že zavedenie povinného certifikačného systému pre nové zariadenia na aplikáciu pesticídov na úrovni Spoločenstva je jedinou možnosťou, ktorou sa dajú dosiahnuť želané ciele tematickej stratégie v zmysle ochrany životného prostredia a ľudského zdravia. Ostatné politické možnosti by okrem toho viedli k zachovaniu odlišujúcich sa vnútroštátnych ustanovení, ktoré by boli prekážkami voľného pohybu tovarov v rámci Spoločenstva (pozri ďalej v texte, oddiel 3 – *zásada subsidiarity*).

Potenciálne vplyvy

Správa BiPRO sa zaoberá možnými vplyvmi zavedenia požiadaviek na uvádzanie nových zariadení na aplikáciu pesticídov na trh¹⁷. Očakáva sa, že zosúladením takýchto požiadaviek v celej EÚ sa všeobecne sprísnia normy pre nové strojové zariadenia, pokiaľ ide o ochranu životného prostredia. V dôsledku toho by sa mohli zvýšiť priemerné výrobné náklady výrobcov strojových zariadení na aplikáciu pesticídov. Možné zvýšenie nákladov by bolo nerovnomerne rozložené, pretože mnoho výrobcov už teraz predáva strojové zariadenia, ktoré sú na uspokojivej úrovni, aby splnili predpisy alebo certifikačné systémy platné v niektorých členských štátoch, zatiaľ čo ostatní by museli výrazne zlepšiť normy týkajúce sa svojich výrobkov. Pre výrobcov, ktorých výrobky majú už teraz uspokojivú úroveň, by zosúladenie požiadaviek na ochranu životného prostredia na úrovni Spoločenstva znamenalo výhodu zabezpečenia spravodlivej hospodárskej súťaže na vnútornom trhu.

¹² Pozri poznámku 8, s. 38.

¹³ Pozri poznámku 8, s. 38.

¹⁴ Pozri poznámku 8, s. 37.

¹⁵ Pozri poznámku 8, s. 37.

¹⁶ Pozri poznámku 8, s. 143 až 146.

¹⁷ Pozri poznámku 6, najmä oddiel 4.5 – s. 72 až 74, Vplyvy: oddiel 10 – s. 218 až 258.

¹⁸ Pozri poznámku 8, najmä, Možnosti politiky: oddiel 4.1.2 – s. 37, Vplyvy: oddiel 6.1.2 – s. 90 až 98, Porovnanie možností: oddiel 6.2.2 – s. 143 až 146, a Doručené pripomienky: oddiel 9.10 – s. 197 až 198.

Možné zvýšenie nákladov s cieľom splniť požiadavky, týkajúce sa výrobcov, ktorí by museli zmodernizovať svoje strojové zariadenia, možno rozdeliť na dva prvky: jednorazové náklady v dôsledku prispôsobenia návrhov a nástrojov a výrobné náklady napríklad v dôsledku začlenenia ďalších alebo zložitejších kontrolných zariadení a systémov do strojových zariadení. Žiadny z týchto nákladov sa nedá stanoviť presne, pretože výrobcovia obvykle nerozlišujú medzi nákladovými faktormi spojenými s dodržiavaním právnych požiadaviek a nákladovými faktormi spojenými s pravidelnou modernizáciou ich návrhov, aby uspokojili trhový dopyt po zlepšenej výkonnosti a ďalšie požiadavky zákazníkov. Avšak náklady, ktoré pravdepodobne vynaložia výrobcovia, ktorí by museli výrazne zvýšiť úroveň svojich výrobkov sa prostredníctvom zvýšených cien, pokiaľ to umožnia podmienky na trhu, pravdepodobne prenesú na užívateľov.

V hodnotení vplyvu sa odhaduje, že pri predpokladanej priemernej životnosti postrekovača 12 – 15 rokov sa v Spoločenstve kúpi ročne približne 125 000 – 250 000 nových postrekovačov. V dôsledku vyššej účinnosti je pravdepodobné, že postrekovače, ktoré spĺňajú nové požiadavky na ochranu životného prostredia, spotrebujú menej pesticídov a znížia straty pesticídov počas miešania, nakladania, postrekovania a čistenia. Je ťažké odhadnúť výsledné priemerné ročné zníženie využívania pesticídov, bude však určite viesť k úsporám užívateľov, ktorými sa pravdepodobne bude kompenzovať možné zvýšenie cien niektorých postrekovacích zariadení. Znížené využívanie pesticídov môže na druhej strane viesť k stratám obratu odvetvia výroby pesticídov, čo by mohlo viesť k stratám pracovných miest.

V dlhodobom horizonte sa očakáva, že zavedenie požiadaviek na ochranu životného prostredia vzťahujúce sa na nové strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov bude mať pozitívny vplyv na ľudské zdravie a životné prostredie prostredníctvom očakávaného zníženia miery vystavenia účinkom pesticídov a obmedzenia nepriaznivých vplyvov na ľudské zdravie a životné prostredie v dôsledku takéhoto vystavenia.¹⁸

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Zhrnutie navrhovaného opatrenia

Týmto návrhom sa zavádzajú nové požiadavky na ochranu životného prostredia vzťahujúce sa na uvádzanie nových strojových zariadení na aplikáciu pesticídov na trh v EHP a/alebo do prevádzky. Tieto doplnujúce základné požiadavky sú povinnými opatreniami, ktorých zámerom je zabezpečiť, aby výrobky zbytočne neohrozovali životné prostredie.

Právny základ

Právny základ návrhu zmeny a doplnenia smernice o strojových zariadeniach predstavuje článok 95 Zmluvy o ES, v ktorom sú ustanovené zásady vytvorenia vnútorného trhu. Smernica o strojových zariadeniach zabezpečuje voľný pohyb strojových zariadení spadajúcich do rozsahu jej pôsobnosti, ktoré spĺňajú základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia a postupy posudzovania zhody stanovené v smernici.

Zásada subsidiarity

Zásada subsidiarity sa uplatňuje, pokiaľ návrh nepatrí do výhradnej právomoci Spoločenstva.

Členské štáty nemôžu dostatočne dosiahnuť ciele návrhu z týchto dôvodov:

Niektoré členské štáty už zaviedli povinné požiadavky na ochranu životného prostredia a postupy posudzovania zhody zariadení na aplikáciu pesticídov. Ďalšie členské štáty oznámili návrhy predpisov v tejto oblasti. Ak by sa stanovenie environmentálnych požiadaviek na strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov ponechalo na dobrovoľný certifikačný systém alebo na certifikačné systémy zavedené členskými štátmi na vnútroštátnej úrovni, malo by to za následok zachovanie alebo v skutočnosti znásobenie rozdielov vo vnútroštátnych ustanoveniach a postupoch, ktoré majú podobné ciele. Výrobnému odvetviu takto vznikajú neprimerané náklady a vytvárajú sa prekážky, ktoré bránia voľnému pohybu tovarov v rámci Spoločenstva.

Ciele tohto návrhu sa lepšie dosiahnu opatrením na úrovni Spoločenstva z týchto dôvodov:

Zosúladenie požiadaviek na ochranu životného prostredia a postupov na posudzovanie zhody na úrovne Spoločenstva je jediný spôsob, ako dosiahnuť želaný cieľ ochrany životného prostredia pri zabezpečení rovnakej úrovne ochrany v celom Spoločenstve, spravodlivej hospodárskej súťaže medzi výrobcami a voľného pohybu tovarov na vnútornom trhu.

Návrh je preto v súlade so zásadou subsidiarity.

Zásada proporcionality

Tento návrh neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie jeho cieľa, a preto je v súlade so zásadou proporcionality stanovenou v článku 5 zmluvy.

Návrh sa obmedzuje na základné požiadavky, ktoré musia strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov spĺňať pred uvedením na trh a/alebo do prevádzky, pričom európske organizácie pre normalizáciu sú zodpovedné za vypracovanie technických noriem stanovujúcich podrobné špecifikácie umožňujúce výrobcovi splniť tieto požiadavky. Uplatňovanie týchto harmonizovaných noriem zostáva dobrovoľné, tvorí však predpoklad súladu so základnými požiadavkami, na ktoré sa vzťahujú.

Administratívne zaťaženie Spoločenstva a vnútroštátnych orgánov sa minimalizuje zaradením požiadaviek na ochranu životného prostredia vzťahujúcich sa na strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov do smernice o strojových zariadeniach tak, ako sa navrhuje. Členské štáty by znášali jednorazové administratívne zaťaženie spojené so začlenením zmeny a doplnenia smernice do vnútroštátneho práva. Po uskutočnení zmeny a doplnenia by však administratívne zaťaženie členských štátov a Spoločenstva spôsobené riadením a presadzovaním environmentálnych požiadaviek (dohľad nad trhom, administratívna spolupráca, vytvorenie výboru a pracovnej skupiny pre strojové zariadenia a zapojenie do nich, riadenie noriem, atď.) bolo v podstate nezmenené v porovnaní so zaťažením súvisiaci s riadením a presadzovaním existujúcej smernice o strojových zariadeniach ako celku.

Súlad s novými požiadavkami stanovenými v smernici o strojových zariadeniach tak,

ako boli navrhnuté, by znamenal pre výrobcov strojových zariadení na aplikáciu pesticídov aj výhodu, ktorou by bolo minimalizovanie administratívneho zaťaženia. Musela by sa aktualizovať technická dokumentácia výrobcu, ale vyhlásenie o zhode ES, ktoré musí byť pripojené ku každému strojovému zariadeniu, by sa vzťahovalo aj na nové požiadavky na ochranu životného prostredia – jedinou potrebnou úpravou by bolo pridanie odkazu na príslušné uplatňované harmonizované normy. Možné zvýšenie nákladov spojené s uplatňovaním nových harmonizovaných požiadaviek je výrazne prevážené znížením existujúcich a predpokladaných budúcich nákladov vyplývajúcich z chýbajúcej harmonizácie, inými slovami, nákladov na navrhnutie a výrobu a administratívneho zaťaženia výrobcov, ktoré vznikli pri uplatňovaní odlišujúcich sa vnútroštátnych predpisov a postupov v rastúcom počte členských štátov.

Výber nástrojov

Navrhovaný nástroj: smernica.

Nové strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov už podliehajú smernici o strojových zariadeniach, pokiaľ ide o ochranu zdravia a bezpečnosť osôb obsluhujúcich tieto zariadenia a iných osôb vystavených ich účinkom. Z hľadiska lepšej regulácie sa považuje za vhodnejšie stanoviť všetky požiadavky vzťahujúce sa na danú kategóriu výrobkov v jednom právnom predpise, čím sa zabráni prekrývajúcim alebo protichodným požiadavkám a zabezpečí jednotný postup posudzovania zhody. Z tohto dôvodu sa navrhuje začleniť požiadavky na ochranu životného prostredia vzťahujúce sa na strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov do smernice o strojových zariadeniach prostredníctvom zmeny a doplnenia smernice.

Návrh je teda v súlade s medziinstitucionálnou dohodou o lepšej tvorbe práva.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Spoločenstva.

5. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE

Tabuľka zhody

Členské štáty sú povinné oznámiť Komisii znenie vnútroštátnych ustanovení transponujúcich smernicu, ako aj tabuľku zhody medzi týmito ustanoveniami a touto smernicou.

Európsky hospodársky priestor

Navrhovaný akt sa týka konkrétnej záležitosti EHP a mal by sa preto rozšíriť na Európsky hospodársky priestor.

Podrobné vysvetlenie návrhu

Preambula k návrhu obsahuje tri odôvodnenia. V prvých dvoch odôvodneniach sa uvádza kontext a cieľ návrhu. V treťom odôvodnení sa vysvetľuje, prečo sa navrhuje začleniť ochranu životného prostredia medzi ciele smernice o strojových zariadeniach.

V tomto odôvodnení sa tiež uvádza, že v tomto návrhu sa požiadavky na ochranu životného prostredia obmedzujú na strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov a na riziká pre životné prostredie, na ktoré sa vzťahujú navrhované nové základné požiadavky uvedené v prílohe I k smernici.

Navrhujú sa príslušné zmeny a doplnenia určitých článkov smernice s cieľom zaradiť ochranu životného prostredia medzi jej ciele.

V článku 2 sú uvedené definície určitých kľúčových konceptov použitých v smernici. Navrhuje sa, aby sa do tohto článku pridala nová definícia „základných požiadaviek na ochranu zdravia a bezpečnosť“. Z dôvodu zaradenia ochrany životného prostredia, v prípade potreby, do definície „základných požiadaviek na ochranu zdravia a bezpečnosť“ nie je nutné v smernici zmeniť a doplniť mnohé odkazy na základné požiadavky na ochranu zdravia a bezpečnosť.

Cieľ ochrany životného prostredia je uvedený aj v príslušných zmenách a doplneniach článku 4 ods. 1, článku 9 ods. 3 a článku 11 ods. 1.

V prílohe I sú stanovené základné požiadavky na ochranu zdravia a bezpečnosť, ktoré sa vzťahujú na strojové zariadenia. Prvá všeobecná zásada stanovená v úvode prílohy sa mení a dopĺňa tak, aby v prípade potreby obsahovala povinnosť výrobcov strojových zariadení na aplikáciu pesticídov odhadnúť riziká poškodenia životného prostredia.

Navrhuje sa, aby sa do časti 2 prílohy I zahrnuli požiadavky na ochranu životného prostredia vzťahujúce sa na strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov. V časti 2 sú stanovené doplňujúce základné požiadavky na ochranu zdravia a bezpečnosť, ktoré má spĺňať niekoľko kategórií strojových zariadení. Navrhuje sa pridať odkaz na strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov do prvého odseku, v ktorom sa vymedzuje rozsah pôsobnosti časti 2. Nové doplňujúce požiadavky na ochranu životného prostredia sa zavádzajú v novom oddiele 2.4.

Požiadavky stanovené v navrhovanom novom oddiele 2.4 prílohy I sa vzťahujú na strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov. Definícia „strojového zariadenia na aplikáciu pesticídov“ je uvedená v prvom pododdiele 2.4.1. V definícii sa objasňuje, že požiadavky sa vzťahujú na strojové zariadenia určené na aplikovanie prípravkov na ochranu rastlín¹⁹ a biocídnych výrobkov na ochranu proti škodlivým činiteľom²⁰ v súlade s rozsahom pôsobnosti tematickej stratégie a rámcovej smernice.

Medzi strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov patria samohybné strojové zariadenia, ťahané, nesené a polonesené strojové zariadenia, strojové zariadenia namontované na lietadle, ako aj nepohyblivé strojové zariadenia určené na aplikáciu pesticídov na odborné a spotrebiteľské účely. Patria medzi ne aj poháňané prenosné a ručné strojové zariadenia a ručne ovládané prenosné a ručné strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov pomocou tlakovej komory. Požiadavky stanovené v oddiele 2.4 sa však nevzťahujú na ručne ovládané prenosné alebo ručné zariadenia na aplikáciu pesticídov

¹⁹ Pozri zmenený a doplnený návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh, 11. marec 2008, KOM(2008) 93 v konečnom znení.

²⁰ Pozri typy výrobkov 14 až 19 uvedené v prílohe V k smernici Európskeho parlamentu a Rady 98/8/ES zo 16. februára 1998 o uvádzaní biocídnych výrobkov na trh – Ú. v. ES L 123, 24.4.1998, s. 1 (naposledy zmenená a doplnená smernicou 2007/47/ES (Ú. v. EÚ L 247, 21.9.2007, s. 21).

bez tlakovej komory alebo na jednoduché zariadenia na aplikáciu pesticídov bez pohyblivých častí, pretože takéto zariadenia nespádajú pod rozsah pôsobnosti smernice o strojových zariadeniach.

V pododdieloch 2.4.2 až 2.4.8 sú stanovené základné požiadavky, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov boli navrhnuté a skonštruované tak, aby sa minimalizovalo poškodenie životného prostredia a aby k nim boli pripojené nevyhnutné pokyny týkajúce sa ich správneho používania, údržby a kontroly.

Je potrebné uviesť, že na strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov sa okrem navrhovaných nových základných požiadaviek vzťahujú aj všetky ostatné príslušné požiadavky uvedené v prílohe I vrátane požiadavky stanovenej v oddiele 3.5.3, ktorá sa týka ochrany obsluhy strojového zariadenia pred rizikom vystavenia nebezpečným emisiám, v súlade so všeobecnou zásadou 4 stanovenou v úvode k prílohe I.

Navrhované nové základné požiadavky majú byť podporené technickými špecifikáciami harmonizovaných noriem pre rôzne kategórie strojových zariadení na aplikáciu pesticídov. Na tento účel Komisia udelí európskym organizáciám pre normalizáciu príslušný mandát.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o strojových zariadeniach na aplikáciu pesticídov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica
2006/42/ES zo 17. mája 2006 o strojových zariadeniach**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie²¹,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²²,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy²³,

keďže:

- (1) Používanie pesticídov sa pokladá za hrozbu pre ľudské zdravie aj životné prostredie. Komisia vo svojom oznámení „Tematická stratégia trvalo udržateľného využívania pesticídov“²⁴ prijala stratégiu, ktorej cieľom je znížiť riziká pre ľudské zdravie a životné prostredie v dôsledku používania pesticídov. Komisia okrem toho navrhla smernicu Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa ustanovuje rámec pre opatrenie Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného využívania pesticídov²⁵ (ďalej len „rámcová smernica“).
- (2) Návrh, konštrukcia a údržba strojových zariadení na aplikáciu pesticídov zohrávajú významnú úlohu pri znižovaní nepriaznivých vplyvov pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie. Pokiaľ ide o zariadenia na aplikáciu pesticídov, ktoré už využívajú profesionálne, prostredníctvom rámcovej smernice sa zavádzajú požiadavky na kontrolu a údržbu, ktoré sa majú vykonávať na takýchto zariadeniach.

²¹ Ú. v. EÚ C , , s. .

²² Ú. v. EÚ C , , s. .

²³ Ú. v. EÚ C , , s. .

²⁴ KOM(2006) 372 v konečnom znení.

²⁵ KOM(2006) 373 v konečnom znení.

- (3) Na požiadavky na ochranu zdravia a bezpečnosť osôb a v prípade potreby domácich zvierat a majetku sa už vzťahuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/42/ES zo 17. mája 2006 o strojových zariadeniach²⁶. Aby sa zabezpečil súlad uvedenej smernice s rámcovou smernicou, je vhodné, aby sa do smernice 2006/42/ES začlenili základné požiadavky na ochranu životného prostredia, ktoré sa vzťahujú sa na návrh a konštrukciu nových strojových zariadení na aplikáciu pesticídov.
- (4) Na tento účel je tiež nevyhnutné zaradiť odkaz na ochranu životného prostredia do ustanovení smernice 2006/42/ES, pričom je potrebné obmedziť tento cieľ na kategóriu strojových zariadení a na riziká, ktoré podliehajú osobitným požiadavkám na ochranu životného prostredia.
- (5) Smernica 2006/42/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Zmena a doplnenie smernice 2006/42/ES

Smernica 2006/42/ES sa mení a dopĺňa takto:

1. V článku 2 sa pridáva toto písmeno m):

„m) „základné požiadavky na ochranu zdravia a bezpečnosť“ sú povinné opatrenia zabezpečujúce, aby výrobky neohrozovali zdravie alebo bezpečnosť osôb a v prípade potreby domáce zvieratá, majetok alebo životné prostredie.“

2. Článok 4 ods. 1 sa nahrádza takto:

„1. Členské štáty prijímú všetky primerané opatrenia, aby zabezpečili, že strojové zariadenia možno uviesť na trh a/alebo do prevádzky iba vtedy, ak pri správnej inštalácii, udržiavaní a používaní na zamýšľaný účel alebo za podmienok, ktoré možno rozumne predpokladať, spĺňajú príslušné ustanovenia tejto smernice a neohrozujú zdravie a bezpečnosť osôb **alebo** v prípade potreby, domáce zvieratá, majetok **alebo životné prostredie**.“

3. Prvý pododsek v článku 9 ods. 3 sa nahrádza takto:

„V prípadoch uvedených v odseku 1 uskutoční Komisia konzultácie s členskými štátmi a inými zúčastnenými stranami, pričom uvedie opatrenia, ktoré zamýšľa prijať na účely zabezpečenia vysokej úrovne ochrany zdravia a bezpečnosti osôb na úrovni Spoločenstva **a v prípade potreby domácich zvierat, majetku alebo životného**

²⁶

Ú. v. EÚ L 157, 9.6.2006, s. 24.

prostredia.

4. Článok 11 ods. 1 sa nahrádza takto:

„1. Ak členský štát zistí, že strojové zariadenie, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, s označením CE, ktoré sprevádza vyhlásenie o zhode ES a ktoré sa používa v súlade so zamýšľaným účelom alebo za podmienok, ktoré možno rozumne predpokladať, môže **ohroziť** zdravie a bezpečnosť osôb **alebo** v prípade potreby domáce zvieratá, majetok **alebo životné prostredie**, prijme všetky primerané opatrenia na stiahnutie takého strojového zariadenia z trhu, na zakázanie jeho uvedenia na trh a/alebo do prevádzky alebo na obmedzenie jeho voľného pohybu.“

5. Príloha I sa mení a dopĺňa takto:

a) Bod 1 vo všeobecných zásadách sa nahrádza takto:

„1. Výrobca strojového zariadenia alebo jeho splnomocnenec musia zabezpečiť vykonanie posúdenia rizika s cieľom stanoviť požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia, ktoré sa vzťahujú na strojové zariadenie. Strojové zariadenie sa potom musí navrhovať a konštruovať so zohľadnením výsledkov tohto posúdenia rizika.

Výrobca alebo jeho splnomocnenec pomocou opakovaného vyššie uvedeného postupu posúdenia rizika a zníženia rizika:

- určí limity strojového zariadenia, medzi ktoré patrí jeho zamýšľané použitie a rozumne predpokladané nesprávne použitie,
- označí nebezpečenstvá, ktoré môžu vyplývať zo strojového zariadenia a s tým spojené nebezpečné situácie,
- odhadne riziká, pričom vezme do úvahy závažnosť možného úrazu alebo poškodenia zdravia **a v prípade potreby životného prostredia** a pravdepodobnosť ich výskytu,
- vyhodnotí riziká s cieľom určiť, či je potrebné zníženie rizika v súlade s cieľom tejto smernice,
- odstráni nebezpečenstvá alebo zníži riziká spojené s týmito nebezpečenstvami uplatnením ochranných opatrení podľa poradia priorít určeného v oddiele 1.1.2 písm. b).“

b) Časť 2 sa mení a dopĺňa takto:

i) Prvý odsek sa nahrádza takto:

„Potravínárske strojové zariadenia, strojové zariadenia pre kozmetické alebo farmaceutické výrobky, ručné a/alebo ručne vedené strojové zariadenia, prenosné upevňovacie a iné nárazové strojové zariadenia, strojové zariadenia na opracovanie dreva a materiálu s podobnými fyzikálnymi vlastnosťami **a strojové zariadenia na aplikáciu pesticídov** musia spĺňať všetky základné požiadavky na ochranu zdravia

a bezpečnosť uvedené v tejto kapitole (pozri všeobecné zásady, bod 4).“

ii) Pridáva sa tento oddiel 2.4.:

„2.4. STROJOVÉ ZARIADENIA NA APLIKÁCIU PESTICÍDOV

2.4.1. Vymedzenie pojmu

„Strojové zariadenie na aplikáciu pesticídov“ je strojové zariadenie osobitne určené na aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín vymedzených v nariadení (ES) č. [...] ²⁷ alebo biocídnych výrobkov na ochranu proti škodlivým činiteľom, ktoré patria k typom výrobkov 14 až 19 vymedzeným v prílohe V k smernici 98/8/ES ²⁸.

2.4.2. Všeobecné informácie

Strojové zariadenie na aplikáciu pesticídov musí byť navrhnuté a skonštruované tak, aby sa mohlo používať, nastaviť a udržiavať bez toho, aby došlo k zbytočnému poškodeniu životného prostredia.

2.4.3. Kontroly a monitorovanie

Prevádzka strojového zariadenia sa musí dať kontrolovať a monitorovať z miest obsluhy.

2.4.4. Plnenie a vyprázdnenie

Strojové zariadenie musí byť navrhnuté a skonštruované tak, aby sa uľahčilo presné plnenie a úplné vyprázdnenie a aby sa zabránilo akémukoľvek neúmyselnému rozptýleniu pesticídu počas týchto činností.

2.4.5. Aplikácia

2.4.5.1. Aplikačná dávka

Strojové zariadenie musí byť vybavené prostriedkami na ľahké, presné a spoľahlivé nastavenie aplikačnej dávky.

2.4.5.2. Rozloženie a uloženie

Strojové zariadenie musí byť navrhnuté a skonštruované tak, aby sa zabezpečilo rovnomerné rozloženie a homogénne uloženie pesticídov v cieľových oblastiach a aby sa minimalizovali straty do necieľových oblastí.

²⁷ Nariadenie (ES) č. [...] o prípravkoch na ochranu rastlín – OJ L [...], [...], p. [...].

²⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/8/ES zo 16. februára 1998 o uvádzaní biocídnych výrobkov na trh – Ú. v. ES L 123, 24.4.1998, s. 1 (zmenená a doplnená smernicou 2007/47/ES) – Ú. v. EÚ L 247, 21.9.2007, s. 21.

Musí sa zabrániť stratám pri zastavení funkcie aplikácie pesticídu.

2.4.6. Údržba

2.4.6.1. Čistenie

Strojové zariadenie musí byť navrhnuté a skonštruované tak, aby sa zjednodušilo jeho čistenie, najmä čistenie nádrže.

2.4.6.2. Servis

Strojové zariadenie musí byť navrhnuté a skonštruované tak, aby sa zjednodušila výmena opotrebovaných častí. K strojovému zariadeniu sa musia dať pripojiť potrebné meracie prístroje na kontrolu jeho správnej činnosti.

2.4.7. Označenie

2.4.7.1. Trysky

Trysky musia byť označené tak, aby ich typ a veľkosť sa dali určiť priamo alebo z informácií uvedených v pokynoch.

2.4.7.2. Filtre

Filtre a sítá musia byť označené tak, aby ich typ a veľkosť oka sita sa dali určiť priamo alebo z informácií uvedených v pokynoch.

2.4.8. Pokyny

Pokyny musia obsahovať tieto informácie:

a) preventívne opatrenia, ktoré sa majú prijať počas plnenia, vyprázdňovania a čistenia, aby sa predišlo znečisteniu životného prostredia;

b) podmienky používania a zodpovedajúca príprava a nastavenia na zabezpečenie rovnomerného rozloženia a homogénneho uloženia pesticídov, ktoré zabránia stratám;

c) typ a veľkosť trysiek;

d) typ a veľkosť oka sít a filtrov;

e) frekvencia overovania a kritériá na výmenu trysiek, sít a filtrov;

f) obmedzenia týkajúce sa používania osobitných pesticídov;

g) pripojenie a používanie akýchkoľvek špeciálnych zariadení alebo príslušenstva;

h) kontroly, ktoré sa majú vykonávať na strojovom zariadení v súlade s príslušnými ustanoveniami smernice [...]²⁹.”

Článok 2

Transpozícia

1. Členské štáty prijímú a uverejnia opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do [DÁTUM...]. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Tieto opatrenia sa uplatňujú s účinnosťou od [DÁTUM...].

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie ustanovení vnútroštátnych zákonov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice, spolu s tabuľkou, v ktorej sa uvádza, ako ustanovenia tejto smernice zodpovedajú prijatým vnútroštátnym ustanoveniam.

Článok 3

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

²⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady [...] z [...], ktorou sa stanovuje rámec pre opatrenie Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného využívania pesticídov – Ú. v. EÚ L [...] [...], s.[...].

Článok 4

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*